

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język polski Arkusz 1. Test <i>Język polski w użyciu</i> Test historycznoliteracki
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy
<i>Formy arkusza:</i>	MPOP-P1-100, MPOP-P1-200, MPOP-P1-300, MPOP-P1-400, MPOU-P1-100
<i>Termin egzaminu:</i>	1 czerwca 2023 r.

Ogólne zasady oceniania zadań w części testowej

Przykładowe rozwiązania zadań otwartych **nie są wzorcem** oczekiwanych sformułowań.

Akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania – również te nieprzewidziane jako przykładowe odpowiedzi w zasadach oceniania.

- Odpowiedzi nieprecyzyjne, niejednoznaczne, niejasno sformułowane uznaje się za błędne.
- Gdy jako rozwiązanie tego samego zadania zdający podaje kilka odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a inne – błędne, nie otrzymuje punktów za żadne z tych rozwiązań.
- Jeżeli odpowiedź zawiera wyłącznie cytaty, to jest oceniana na 0 pkt.
- Jeżeli informacje zamieszczone w odpowiedzi (również te dodatkowe, a więc takie, które nie wynikają z treści polecenia) świadczą o nierozumieniu omawianego zagadnienia i zaprzeczają pozostałej części odpowiedzi stanowiącej prawidłowe rozwiązanie zadania, to za odpowiedź jako całość zdający otrzymuje 0 pkt.
- Jeżeli rozwiązanie zadania sprawdzającego znajomość problematyki i treści lektur obowiązkowych zawiera błąd rzeczowy, to ocenia się je na 0 pkt.
- W zadaniach zamkniętych każdy sposób oznaczenia odpowiedzi (podkreślenie, przekreślenie, zakreślenie, obwiedzenie itd.) jest uznawany za wybór tej odpowiedzi, pod warunkiem że zdający konsekwentnie go stosuje w jednym zadaniu.

Zadanie 1. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024¹	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Zasady oceniania

2 pkt – zaznaczenie odpowiedzi FPF.

1 pkt – poprawne zaznaczenie odpowiedzi w odniesieniu do dwóch zdań.

0 pkt – poprawne zaznaczenie odpowiedzi w odniesieniu do jednego zdania lub odpowiedzi niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FPF

Zadanie 2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń:

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz.U. 2022 poz.1246).

	3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).
--	--

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- U podstaw nauk ścisłych są zachowania typowe dla nauk humanistycznych, np. sądy wartościujące.
- Nauki ścisłe, podobnie jak humanistyczne, wartościują zjawiska, którymi się zajmują.
- Dla nauk ścisłych i humanistycznych wspólne są odniesienia do ludzkiej perspektywy postrzegania świata.
- Podstawowe pojęcia nauk ścisłych / matematyki i fizyki były tworzone w oparciu o potoczne doświadczenia – nauki humanistyczne też opierają się na doświadczeniu ludzi.

Zadanie 3. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Wątpienie humanisty zostało uznane w tekście za zaletę, bo dzięki niemu humanista dowiaduje się więcej o przedmiocie swoich badań / o sobie.

- Markowski nie uznaje gestu zwątpienia za wadę, ponieważ z tego gestu wynika dążenie humanistów do samopoznania.
- Nie – uznaje ten gest za zaletę. Z wątpieniem związane są pytania: „Dlaczego?” i „Po co?”, a więc pytania dotyczące fundamentalnej kwestii sensu, których stawianie jest obowiązkiem humanisty.

Zadanie 4.1 (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Heller i Krajewski nie zgadzają się z przytoczoną opinią. Twierdzą, że nie można przeciwstawiać nauk ścisłych naukom humanistycznym, ponieważ u podstaw obu nauk są doświadczenia potoczne / wartościowanie / ludzkie postrzeganie świata / te same zachowania/doświadczenia.
- Nie zgadzają się, ponieważ według nich pojęcia matematyczne i humanistyczne wywodzą się z ludzkich doświadczeń.

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza i hierarchizuje informacje z tekstów, np. publicystycznych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte); 7) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne rozstrzygnięcie i uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Tak, ponieważ autor wskazuje na różnice między naukami ścisłymi a humanistyką.
- Nie znajduje potwierdzenia. Markowski stwierdza, że pytań leżących u podstaw obu nauk nie da się postawić obok siebie. Sugeruje tym samym, że nie sposób rozstrzygnąć ani tego, która z nauk jest ważniejsza, ani nawet – czy są równe.

Zadanie 5. (0–4)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru [...] tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 1) przetwarza [...] informacje z tekstów, np. publicystycznych [...]; 3) [...] odczytuje informacje i przekazy jawne i ukryte [...]. SP I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 3) wyszukuje w tekście potrzebne informacje [...]. 4) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych; 5) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).
II. Kształcenie językowe. 1. Poglębianie funkcjonalnej wiedzy z zakresu nauki o języku.	1. Gramatyka języka polskiego. Zdający: 1) wykorzystuje wiedzę z dziedziny fleksji, słowotwórstwa, frazeologii i składni w [...] tworzeniu własnych wypowiedzi. 4. Ortografia i interpunkcja. Zdający: 1) stosuje zasady ortografii i interpunkcji [...].
III. Tworzenie wypowiedzi. 2. Wykorzystanie kompetencji językowych [...] w wypowiedziach [...] pisemnych.	2. Mówienie i pisanie. Zdający: 2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, za znajomością jej funkcji językowej [...]; 4) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: [...] notatka syntetyzująca.

Zasady oceniania notatki syntetyzującej

Za notatkę syntetyzującą można uzyskać 4 punkty, w tym 3 punkty za treść i 1 punkt za poprawność językową, ortograficzną i interpunkcyjną.

Treść

	3 pkt	2 pkt	1 pkt	0 pkt
		notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 3 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A, B i C określone dla 2 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów	notatka spełnia kryteria A i C określone dla 1 pkt, ALE nie została zachowana dozwolona liczba wyrazów
		ALBO	ALBO	ALBO
A. przedstawienie stanowiska każdego autora	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, <u>na odpowiednim poziomie uogólnienia</u>	notatka przedstawia – oparte na kluczowych dla tematu informacjach – stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście, <u>ale poziom uogólnienia jest zaburzony</u>	notatka przedstawia stanowisko każdego autora względem zagadnienia określonego w temacie notatki, odtworzone na podstawie informacji zawartych w tekście	notatka nie spełnia żadnego z kryteriów określonego dla 1 pkt
B. zestawienie stanowisk obu autorów	w notatce <u>zestawiono stanowiska obu autorów</u> ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	w notatce <u>zestawiono stanowiska obu autorów</u> ; poprawnie wskazano np. punkty wspólne/rozbieżne albo różnorodność aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	stanowisk obu autorów <u>nie zestawiono albo zestawiono je niepoprawnie</u> ; nie wskazano np. punktów wspólnych/rozbieżnych albo różnych aspektów zagadnienia określonego w temacie notatki ujętych w tekstach obu autorów	
C. spójność	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	notatka stanowi logiczną i zorganizowaną całość ALBO w notatce występują usterki w spójności	
D. długość notatki	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	60–90 wyrazów	

Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna

1 pkt – poprawny zapis, dopuszczalne dwa błędy (językowe, ortograficzne lub interpunkcyjne).
0 pkt – trzy i więcej błędów (językowych, ortograficznych lub interpunkcyjnych).

Uwaga. Jeżeli w kryterium *Treść* przyznano 0 pkt, wówczas nie przyznaje się punktów w kryterium *Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna*.

INFORMACJA O ZASADACH OCENIANIA NOTATKI SYNTETYZUJĄCEJ NAPISANEJ PRZEZ ZDAJĄCYCH ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ (Z DYSLEKSJĄ LUB DYSORTOGRAFIĄ)	
Treść (0–3)	Egzaminator ocenia treść notatki syntetyzującej zgodnie z tabelą zamieszczoną na stronie 8 tego dokumentu.
Poprawność językowa (0–1)	1 pkt – zapis poprawny językowo, dopuszczalne trzy błędy językowe. 0 pkt – cztery i więcej błędów językowych. <i>Uwaga. Oceniając notatkę syntetyzującą zdającego, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się (dysleksję lub dysortografię), egzaminator nie ocenia ani poprawności ortograficznej, ani interpunkcyjnej.</i>

Wskazówki dotyczące realizacji tematu notatki**1) Stanowiska autorów tekstów**

a) Stanowisko autorów 1. tekstu, np.

Nauki ścisłe i humanistyczne są potrzebne do pełnego poznania i zrozumienia rzeczywistości.

b) Stanowisko autora 2. tekstu, np.

- Nauki ścisłe i humanistyczne zajmują się różnymi zakresami rzeczywistości, dlatego nie należy ich przeciwstawiać.
- Choć nauki humanistyczne i ścisłe zajmują się różnymi częściami rzeczywistości, to jednak nauki humanistyczne najlepiej potrafią zbadać to, jak człowiek próbuje określić swoje miejsce w świecie.

2) Zestawienie stanowisk, np.

Z zestawienia stanowisk autorów obu tekstów musi wynikać, że autorzy obu tekstów dostrzegają współistnienie nauk ścisłych i humanistycznych oraz to, że według autorów tekstu pierwszego obie nauki są potrzebne do poznania i rozumienia świata, a według autora tekstu 2. – są na tyle różne, że nie sposób rozstrzygnąć, która z nich jest ważniejsza.

Uwaga ogólna

Kompozycja notatki jest dowolna, np. zdający może zacząć od zestawienia stanowisk autorów tekstów albo od przedstawienia stanowiska autorów każdego z tekstów.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 3 punkty za treść

Autorzy obu tekstów zaznaczają współlistnienie humanistyki i nauk ścisłych, lecz tylko w tekście 1. podkreślono, że obie nauki są potrzebne do pełnego poznania świata. Heller i Krajewski zauważają, że u podstaw obu dziedzin są ludzkie doświadczenia i sądy wartościujące. Natomiast Markowski dowodzi, że nie można stawiać znaku równości między tymi naukami, dlatego że zajmują się różnymi zakresami rzeczywistości, stosują w badaniach inne narzędzia i odmienna jest celowość prowadzenia tych badań. Zwraca jednak uwagę, że to humaniści są najlepiej przygotowani do analizowania tego, jak określano miejsce człowieka w świecie. [88 wyrazów]

Zadanie 6. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – trafne wyjaśnienie cytatu (zwycięstwa i przegranej Kreona) na podstawie *Antygony* Sofoklesa.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi

- Kreon postawił dobro państwa nad dobro jednostki – zwyciężył jako król, lecz przegrał jako człowiek.
- Kreon zwyciężył jako król, ponieważ ukarał Antygonę za postąpienie wbrew ogłoszonemu przez niego zakazowi pochowania Polinika. Przegrał jednak jako człowiek – konsekwencją jego decyzji była śmierć jego najbliższych.
- Wydany przez Kreona zakaz pochówku zdrajcy Polinika, brata Antygony, był niezgodny z nakazami religijnymi. W konsekwencji decyzji Kreona samobójstwo popełnia Antygona, a potem syn i żona Kreona.

Zadanie 7. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania [...] tekstów kultury [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 11) rozumie pojęcie motywu literackiego [...], rozpoznaje podstawowe motywy [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki.

Zasady oceniania

1 pkt – podanie motywu i poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Motyw: taniec śmierci / danse macabre

Uzasadnienie: Na załączonym kadrze widoczny jest korowód/pochód postaci różnych stanów tańczących pod przewodnictwem upersonifikowanej śmierci (postać z kosą na czele pochodu).

Zadanie 8. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej i światowej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne.

Zasady oceniania

2 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie w odwołaniu do obu utworów.

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie w odwołaniu do jednego utworu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe odpowiedzi ocenione na 2 pkt

- Postawy są podobne. Oba teksty mają charakter pochwalny – człowiek chwali Boga, bo wiele mu zawdzięcza. W *Psalmie 8* człowiek zachwycą się stworzonym przez Boga

światem i ma świadomość, że Bóg uczynił go odpowiedzialnym za ten świat, zaś w *Pieśni* człowiek czuje się przez Boga wyróżniony i chroniony.

- Postawy człowieka wobec Boga w obu tekstach są podobne. *Psalm 8* przekazuje prawdę o wyjątkowym miejscu człowieka w porządku stworzenia. Wynika to z miłości Boga do ludzi, którym Stwórca powierza opiekę nad światem. Podobnie w pieśni Kochanowskiego wyznawcy wielbią Boga jako dobrego Stworzyciela otaczającego człowieka opieką.
- Postawy w obu tekstach są różne. W psalmie człowiek wyraża poczucie niższości i pokory wobec geniuszu i władzy Boga nad światem, a w *Pieśni* człowiek wyraża wdzięczność za otrzymane od Boga łaski.

Zadanie 9. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 5) interpretuje treści alegoryczne [...]; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. SP 1. Czytanie utworów literackich. Uczeń: 11) rozpoznaje w tekście literackim: [...] alegorię [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Uwaga.

Nie uznaje się odpowiedzi stanowiących wyłącznie przytoczenie definicji alegoryczności.

Przykładowa odpowiedź

W bajce zwierzęta reprezentują cechy ludzkie: lis – spryt, zaś kruk – próżność i bezmyślność.

Zadanie 10. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe. 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Konrad Wallenrod działa jak lis, ponieważ w sposób skryty/ podstępny/ przebiegły/ zdradziecki prowadzi politykę mającą na celu osłabienie potęgi zakonu / zniszczenie zakonu od wewnątrz. Działa również jak lew, gdy jest odważny, silny, bohaterski / wykazuje odwagę w walce z potężnym wrogiem, jakim był zakon krzyżacki.

Zadanie 11. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury oraz innych tekstów kultury, a także ich wzajemnej korespondencji. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach: dosłownym, metaforycznym, symbolicznym [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]. 2. Odbiór tekstów kultury. Zdający: 6) odczytuje pozaliterackie teksty kultury, stosując kod właściwy w danej dziedzinie sztuki. SP 2. Odbiór tekstów kultury. Uczeń: 11) interpretuje dzieła sztuki ([...] grafika [...]);

	15) znajduje w tekstach współczesnej kultury [...] nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.
--	---

Zasady oceniania

2 pkt – poprawna interpretacja plakatu z uwzględnieniem dwóch elementów graficznych wyrażających przesłanie *Wesela*.

1 pkt – poprawna interpretacja plakatu z uwzględnieniem jednego elementu graficznego wyrażającego przesłanie *Wesela*.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 pkt

Przedstawione na plakacie koło jest graficznym nawiązaniem do motywu chocholego tańca w końcowej scenie dramatu – kolory koła odnoszą się do barwnych ubrań weselników wiejskich. Wszyscy w transie kręcą się w kółko, bez celu, a miał to być czas rozpoczęcia akcji powstańczej odzyskanie przez Polaków niepodległość. Nie udało się, społeczeństwo polskie nie jest jeszcze gotowe podjąć się takiego działania.

Zadanie 12. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...] oraz umiejętność mówienia o nich z wykorzystaniem potrzebnej terminologii. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]; 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich i tekstów kultury na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 5) interpretuje treści [...] symboliczne utworu literackiego; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego ([...] bohaterów [...]) [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Uwaga.

Nie uznaje się za poprawną odpowiedzi, że sakralizacja postaci ks. Kordeckiego polega wyłącznie na tym, że się modlił.

Przykładowe odpowiedzi

- Modlitwie ks. Kordeckiego skierowanej do Matki Boskiej towarzyszą opisy przyrody – „jasność” i „blask” czy „pobielenie” wież, murów i „klęczącego przeora”. Te zabiegi wskazują na sakralizowanie bohatera.
- W Biblii jasność jest m.in. wyrazem obecności Boga, więc we fragmencie *Potopu* „jasny blask miesiąca” rozpraszający mrok i rozświetlający postać modlącego się księdza Kordeckiego uświęca go – sam Bóg czuwa nad obrońcą Jasnej Góry.

Zadanie 13. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 2. Rozumienie historii literatury i dziejów kultury jako procesu [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 1) [...] sytuje utwory literackie w poszczególnych okresach: [...] romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A3, B4, C2

Zadanie 14. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – zaznaczenie odpowiedzi FP.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

FP

Zadanie 15. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]; 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wyjaśnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Uwaga.

Za niepełne uznaje się odpowiedzi ograniczające się do stwierdzenia, że poezja nie może być jedynie wyrazem autorefleksji poety.

Przykładowe odpowiedzi

- Poezja ma ostrzegać przed niebezpieczeństwem (*biję w pieśń i werbel na trwogę*).
- Poezję ma być jak burza i ogień – to znaczy ma być walką i zagrzewać do walki.
- Poezja ma być świadectwem czasów, w których dokonują się straszliwe zbrodnie.
- Poezja ma zagrzewać do walki, nie może być jedynie wyrazem autorefleksji poety.

Zadanie 16. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]; 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością [...] treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...]; 10) rozpoznaje w utworze sposoby kreowania świata przedstawionego [...].

Zasady oceniania

1 pkt – rozstrzygnięcie i poprawne uzasadnienie.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź

Tak. W dramacie przedstawiono konflikt Artura z rodzicami. Bałagan w pokoju opisany w didaskaliach podkreśla sposób życia wybrany przez rodziców Artura – brak norm moralnych.

Zadanie 17. (0–2)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024	
Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Kształcenie literackie i kulturowe. 5. Znajomość wybranych utworów z literatury polskiej [...]. 7. Kształcenie umiejętności czytania, analizowania i interpretowania literatury [...]. 8. Kształcenie umiejętności świadomego odbioru utworów literackich [...] na różnych poziomach [...].	I. Kształcenie literackie i kulturowe. 1. Czytanie utworów literackich. Zdający: 8) wykazuje się znajomością i zrozumieniem treści utworów wskazanych w podstawie programowej jako lektury obowiązkowe; 9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne wyjaśnienie znaczenia tytułu utworu w odniesieniu do wojennych i powojennych losów Edelmana.

1 pkt – poprawne wyjaśnienie znaczenia tytułu utworu w odniesieniu do wojennych albo do powojennych losów Edelmana.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowa odpowiedź oceniona na 2 pkt

Tytuł odnosi się do tego, że ratowanie uwięzionych w getcie Żydów było wyścigiem z czasem i stale zagrażającą śmiercią. Po wojnie Edelman jako lekarz ratował życie ludzkie także w beznadziejnych sytuacjach. Swoją pracę traktował jako wyścig z Bogiem.

